І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 24-го СЕРПНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 24, 1972 No. 155. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Середа, 23 серпня 1972

ЩОДЕННИК „НЮ ЙОРК ТАЙМС" ПОЧАВ ЗНОВУ ВИХОДИТИ після одноденної перерви у понеділок через несподіваний страйк групи робітників, які вантажать газету на автомобілі. Члени професійної спілки застрайкували були на знак протесту проти переведення одного з них на інше місце праці. Стейтовий Найвищий Суд на прохання видавців „Ню Йорк Таймсу" наказав робітникам повернутись до праці, справу ще будуть розглядати в суді.

ІЗ КЕЙП КЕННЕДІ УСПІШНО ВИПУЩЕНО на орбіту прикріплений до ракети великий телескоп, названий на честь польського астронома „Копернікус". Телескоп важить 4.900 фунтів і є найбільш скомплікованим приладом, який будь-коли запускали в космічну орбіту. Астрономи сподіваються досліджувати з його допомогою далекі молоді зорі, туманності та інші об'єкти з такою точністю, про яку не могли й мріяти ще кілька років тому: телескоп працюватиме там, де немає земного пороху й газів, отже він має давати надзвичайно точні й чисті фотознімки та інші вимірні дані.

КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР КАНАДИ ДЖОН ДІФЕНБЕЙКЕР пройшов успішну операцію в Оттаві. Йому усунули грижу. Ще раніше Джона Діфенбейкера оперували у Валії, усунувши шлункові боляки. Хворий швидко приходить до здоров'я. Джон Діфенбейкер є головою Міжнародної Комісії оборони прав людини.

ПРЕМ'ЄР КАНАДИ П'ЄР ТРУДО ПОЇДЕ до комуністичного Китаю. Про це повідомив міністер закордонних справ червоного Китаю Чі Пенґ-фей. У канадійській пресі про ці заплановані відвідини ще немає докладних повідомлень.

У КАНАДІ ЗРОСТАЄ СЕРЕДНІЙ РІЧНИЙ прибуток, як вирахували економісти, приблизно на понад 60 долярів річно. Річний прибуток середньої родини з чотирьох осіб, після відрахування податків, становить тепер у Канаді 10,424 дол. Зміцнів також канадійський доляр, за який в обміні на американський доляр треба доплачувати кілька центів.

ВИДАЛЕННЯ СОВЄТСЬКОГО ВІЙСЬКА З ЄГИПТУ було заплянoване давно, понад рік тому — заявив єгипетський президент Анвар Садат в інтерв'ю, що його дав паризькому щоденникові „Ле Фіґаро". Він ствердив, що для Єгипту „останньою соломинкою" була подорож президента Ніксона до Москви, де іксон утвердив совєтських проводирів в рішенні — не дати Єгиптові важкої офензивної зброї проти Ізраїлю.

У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ПЕРЕЛІЦИТОВУЮТЬ протестантські й католицькі екстремісти одні одних своїми терористичними діями: протестанти запаркували перед католицькою церквою у Белфасті авто з вантажем вибухових матеріялів і вибух пошкодив церкву. Католики відплатились знищенням великої крамниці з фарбами. Чотири замасковані й озброєні мужчини принесли до тієї крамниці 60-фунтову бомбу й перестерегли приявних, щоб втікали. Ніхто не був ранений, але в обох випадках були великі матеріяльні втрати.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКІ ВОЯКИ ПАНІЧНО ВТІКАЛИ, коли військо Північного В'єтнаму повело наступ проти міста Квесон, за 25 миль від найбільшої американської бази Дананґ, де все ще є коло 5.000 американських військовиків. Південно-в'єтнамські вояки залишили на бойовищі 12 105-мм і 6 155-мм гармат та 12 новітніх протитанкових гармат, що їх дістали недавно від Америки. Все те дісталось в руки північно-в'єтнамських комуністів. Цей новий успіх комуністів має поважне психологічне значення, бо доказує, що комуністи, без уваги на всі свої велетенські втрати, все ще можуть перехоплювати ініціятиви і переводити офензивні операції, — та що мораль південно-в'єтнамського державного війська є хиткою.

МОСКВА И ПЕКІН СТАЛИ об'єктами замаскованих проте таки виразних атак збоку комуністичної в'єтнамської преси. Головний щоденник у Ганою „Ньян Дан" приніс статтю з атаками проти неназваних за іменем держав, які „в ім'я своїх егоїстичних інтересів" діють на шкоду „міжнародному революційному визвольному рухові": це виразний натяк на Москву і Пекін, які — видно — переводили в останньому часі натиск на в'єтнамських комуністів, щоб вони виявили більше компромісовости у мирових переговорах. Американські коментатори твердять, що головним арґументом Москви і Пекіну є пересторога, що коли президент Ніксон буде переобраний на дальшу 4-літню каденцію, то він не буде таким поступливим, як є тепер.

ЧЕСЬКІ КОМУНІСТИ ВІДЗНАЧИЛИ в минулий понеділок 4-річчя совєтської інвазії й окупації, яка офіційно називається „визволенням" від небезпек „контрреволюційного ревізіонізму". Але на цвинтарі появились в той день свіжі квіти на могилі студента Яна Палячка, який спалив себе у Празі на знак протесту проти совєтської інвазії.

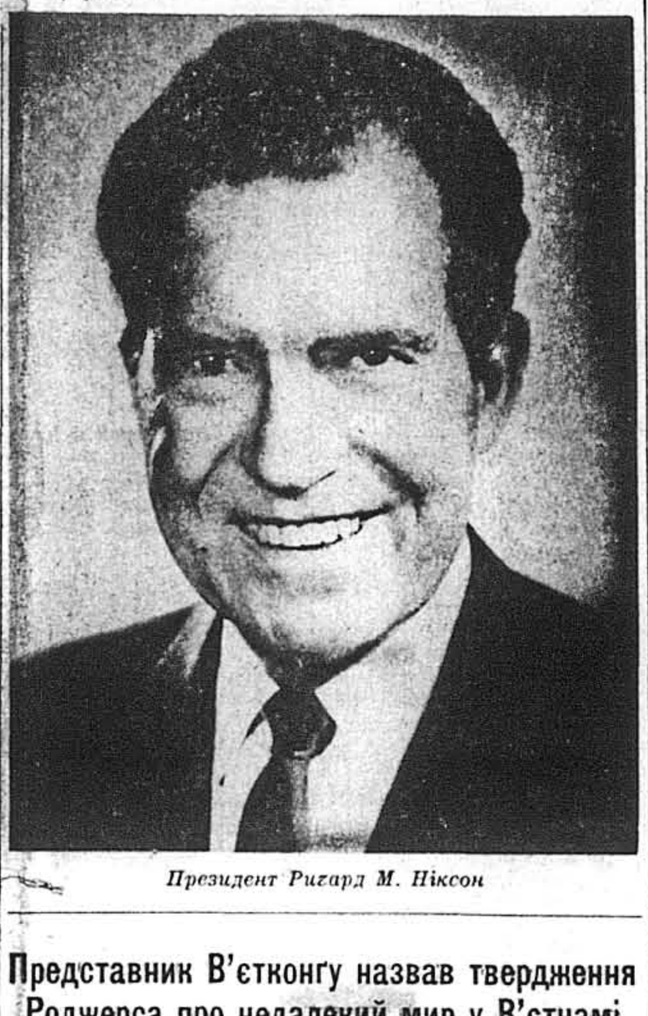
В АФРИКАНСЬКІЙ УҐАНДІ РОЗПУКА ОГОРНУЛА 80,000 азійців, здебільша індійців і пакістанців, які становили невеличку меншину у близько 10-мільйоновому населенні тієї країни, проте мали у своїх руках 90 відсотків тамошніх крамниць і торговельних домів, як теж були лікарями, вчителями й адвокатами. Це поголовно заможні родини, яким загрожує повна матеріяльна руїна, коли згідно з деретом президента Уґанди, генерала Іді Аміна, їтимуть в найближчих тижнях виїхати з Уґанди й залишити свої доми й крамниці. Страх огорнув 300.000 азійців, які живуть у Східній Африці, займаючись там торгівлею і будучи професіоналістами.

Іриней Жук і Рафаїл Венке виступлять цієї суботи на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — Цієї суботи, 26-го серпня, в рямках щотижневих концертів після вечері виступлять на цій виховно - відпочинковій оселі Українського Народного Союзу два видатні наші артисти: піяніст Іриней Жук з Монтреалю, який здобув собі найвищу оцінку і найбільші признання своїми виступами на великих сценах, та славний наш скрипаль Рафаїл Венке з Нюйорку, якому на фортепіяні акомпаніюватиме проф. Дарія Каранович. Союзівка вже також приготовляється до великого кінця тижня, зв'язаного зі Святом Праці 2 - 4 вересня, що — крім багатьох інших імпрез — включатиме традиційні вже великі крайові тенісові і плавацькі змагання за нагороди УНСоюзу, „Свободи" і „Українського Тижневика" та Української Спортової Централі Америки і Канади.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНВЕНЦІЯ НАЙМЕНУВАЛА ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА НА НОВУ КАДЕНЦІЮ В БІЛОМУ ДОМІ

Маямі Біч, Флорида. — Як можна було очікувати, Республіканська Конвенція у вівторок 22-го серпня найменувала Ричарда Мілгавза Ніксона своїм кандидатом на перевибір на президента З'єднаних Стейтів Америки на чергову чотирирічну каденцію. 1,347 голосів віддано за номінацію президента Р. Ніксона і тільки один голос делеґата з Ню Мексіко віддано на „інших", себто на конґресмена Пола Н. МекКлоскі з Каліфорнії, щоб в той спосіб задовольнити вимогу виборчого закону. Кандидатуру през. Ніксона запропонував нюйорський губернатор Нелсон Рокефеллер, який під час двох попередніх виборів був суперником Ричарда Ніксона в кандидатурі на республіканську номінацію. Пропонуючи перевибір президента Ніксона, губернатор Рокефеллер порівнював стан Америки у внутрішній і закордонній політиці з-перед чотирьох років, коли президент Ніксон почав своє урядування на найвищому пості країни, з сьогоднішнім станом і в заключенні ствердив безприкладні в історії країни поліпшення, що в результаті повинно принести повну виборчу перемогу Президента в листопаді. Одинадцять інших громадян піддержали пропозицію губернатора Рокефеллера, між ними також і деякі демократи, величаючи Ричарда Ніксона „найбільшим президентом Америки" від часів Лінкольна. Раніше Конвенція відкинула деякі доповнення ліберального крила республіканських делеґатів на доповнення до передвиборчої плятформи. Президент Ніксон приїхав до Флориди цього ж дня та приглядався перебігові конвенції і його найменування кандидатом на перевибір на телевізії в своїй резиденції в Кі Біскайн. Незабаром після номінації він виступив на зібранні молоді в недалекому стадіоні. Головний виступ Президента на Конвенції був передбачений на середу, 23-го серпня, під кінець Конвенції. Подробиці перебігу Конвенції будуть надруковані в чергових числах „Свободи" в спеціяльних кореспонденціях д-ра Михайла Сосновського.

Президент Ричард М. Ніксон

Сен. МекҐоверн відвідав кол. президента Джонсона на його фармі і відбув з ним тригодинну розмову

Остин, Тексас. — Сенатор Джордж МекҐоверн, шлях якого до цьогорічної демократичної номінації в кандидати на Президента починався його ж опозиційними виступами проти в'єтнамської політики кол. президента Линдона Б. Джонсона, відвідав Джонсона у вівторок 22 серпня на його фармі в околиці Остину і, пообідавши разом відбув з ним, тригодинну розмову. Участь в зустрічі МекҐоверна з Джонсоном брав також демократичний номінат на віце-президента Сарджент Шрайвер. Представників преси на цю зустріч не допущено нібито з огляду на те, що Джонсон не почувається добре. Після закінчення зустрічі МекҐоверн визначив її в розмові з журналістами, як „дружню і допоміжну", а речник Джонсона назвав її „сердечною і конструктивною". МекҐоверн поінформував також представників преси, що колишній демократичний президент почувається дуже добре, що він у доброму здоров'ї і настрої і був менше втомлений під кінець зустрічі, як він сам чи й Сарджент Шрайвер. В розмові з МекҐоверном Джонсон був все ж таки досить стриманий і, заявляючи свою загальну підтримку для кандидатури МекҐоверна, не зобов'язувався до нічого конкретного — ні до виступів із заявами в користь МекҐоверна, ні до допомоги в акції збирання фондів на цьогорічну демократичну виборчу кампанію. Повідомляючи про зустріч МекҐоверна з Джонсоном, американська преса пригадала всі колишні виступи МекҐоверна проти політики Джонсона, зокрема в справі в'єтнамської війни.

300 осіб взяло участь в Союзовому Дні Лігай-Велійської Округи

Нортгемптон, Па (С. Г.) — Минулої неділі 20 серпня б. м. тут на площі Клюбу „Лапавінзо Фіщ енд Гейм Протекшен" відбувся надзвичайно вдалий „День УНСоюзу" влаштований заходом Відділів Лігай-Велійської Союзової Округи. В Дні взяло участь біля 300 осіб.

Імпрезу відкрила і нею проводила голова Округи, головна радна пані Анна Гарас. Вона вітала присутніх та представила їм гостей, які репрезентували місцеві і позамісцеві громадські установи та Союзові Округи, у першу чергу головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора з дружиною пані Марією, який прибув на це свято не зважаючи на перевантаження іншими обов'язками, щоби вшанувати Округу і висловити признання їй за наполегливу і успішну працю. Доказом такої праці було вручення йому головою Округи пані Гарас 26 аплікацій нових членів, забезпечених на суму 38.000 дол. Дальше пані Гарас представила репрезентантів сусідніх Союзових Округ: Округу Твердого Вугілля - Шамокін репрезентували о. митрат Гілярій Врубльовський — член управи, Михайло Гентош — голова, Галина Словік - секретар,

Головна радна пані Анна Гарас Голова Лігай-велійської Округи УНСоюзу передає головному предсідникові Йосипові Лисогорові 26 аплікацій нових членів під час Союзового Дня в Нортгемптоні.

Адольф Словік — касир й Іван Петрунцьо — член. Округу Філядельфійську репрезентували: Степан Гавриш — голова, Петро Тарнавський — секретар, Іван Данківський — касир, Іван Книгницький — імпрезовий референт і Андрій Кушнір — член управи. Округу Перт Амбой та стейтовий Комітет Союзового Дня стейту Ню Джерзі репрезентував голова інж. Омелян Граб з дружиною, а Округу Вілкіс Беррі репрезентував її голова мґр Роман Дяків з дружиною. Від Округи Лігай Велі були представлені о. митрат Андрій Двораківський та почесний голова Михайло Колодруб. Рівнож були представлені голова УКК Лігай - Велійської Округи Іван Готцалюк, голова Відділу ООЧСУ в Аллентавні Михайло Іванів, секретар Відділу Союзу Українців Католиків „Провидіння" в Нортгемтоні Михайло Са-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Представник В'єтконґу назвав твердження Роджерса про недалекий мир у В'єтнамі „цілком фальшивим"

Париж. — Представник південнов'єтнамського „Національного Визвольного Фронту", тобто В'єтконґу, на паризькі мирові переговори Лі Ван Сау заявив, що твердження державного секретаря ЗСА Роджерса про можливість перелому в переговорах у Парижі і його сподівання на скоре встановлення миру „цілком фальшиві". Склав свою заяву Лі Ван Сау під час пресової конференції у зв'язку із скликаною в'єтнамськими комуністами спеціяльної сесії для відзначення 27-их роковин „боротьби в'єтнамського народу за свободу і незалежність, щоб довести, що після 27 років зусильної боротьби в'єтнамський народ не відійде з поля бою, аж поки не досягне своєї мети". Таке ж саме становище щодо твердження Роджерса зайняла пані Нгуєн Тгі Бінг, яка є головним делеґатом В'єтконґу на паризьку конференцію, у своєму інтерв'ю із представником японської газети „Асагі Шімун". Лі Лі Ван Сау і Нгуєн Тгі Бінг підтвердили, що одинокою базою для замирення були і є їхні сім точок, передані учасникам паризької конференції один рік тому. Лі Ван Сау заявив ще, що якщо Р. Ніксон хоче справді миру, то він повинен прийняти такі три умови: встановити точну дату виведення всіх американських військ із В'єтнаму, припинити підтримку ЗСА для південнов'єтнамського президента Нґуєна Ван Тіє, який має зрезиґнувати, і закінчити бомбардування Північного і Південного В'єтнаму.

Президент Чіле проголосив вийнятковий стан у провінції Сант'яґо

Сант'яґо. — Президент-марксист д-р Сальвадор Алленде проголосив вийнятковий стан у центральній провінції Чіле Сант'яґо, намагаючись таким чином вгамувати невдоволених обмеженою кількістю харчів і не допустити до більших заворушень. Більшість із 150 000 крамниць і магазинів у Чіле були зачинені у понеділок 21 серпня на знак протесту проти злиднів і соціялістичної політики президента д-ра Алленде. У столиці країни тисячі жінок-господинь влаштували демонстрацію з порожніми горщиками, калатаючи в них з усіх сил — вони домагалися більше харчових продуктів для своїх родин. У той же час на вулицях Сант'яґо поліційні сили, спеціяльно призначені для здушування заворушень, мали сутички з антимарксистівськими, чи антикомуністичними демонстрантами, а групи молоді, противників лівих, побудували барикади вздовж елеґантної столичної евню Провіденсія. Поліційні протипожежні авта розганяли демонстрантів струмами води. Минулої неділі вийнятковий стан був проголошений у провінції Маґалланес, де поліція дістала від президента Алленде наказ патрулювати по селах і містах. Д-р Алленде загрозив власникам крамниць, що він перебере їх підприємства під контролю держави, але власники крамниць заявили, що в такому випадку вони підуть на безкінечний страйк, і режим мусів уступити. Населення Чіле обвинувачує президента-марксиста д-ра Алленде в соціялістичній політиці, яка довела до того, що важко дістати найбільш необхідні харчі й товари. Під час сутичок із поліційними з'єднаннями в Сант'яґо було заарештовано понад 150 осіб з-поміж антимарксистської молоді.

ВЛАДИКА-ІСПОВІДНИК ВАСИЛЬ ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ ВІДПРАВИВ В МІННЕАПОЛІСІ ПЕРШУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ НА АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛІ

Міннеаполіс, Мінн. (о. С. І.). — Неділя 20 серпня 1972 року була історичним днем не тільки для місцевої парофії св. Константина, але для всіх українців ЗСА, бо це вперше вступив на вільну землю Вашинґтона колишній в'язень большевицьких тюрем, каторжник Воркути, Ісповідник віри, герой Церкви й Народу, Владика Василь Величковський. Владика - страдник відслужив першу торжественну Архиєрейську Святу Літургію на американській землі та своїми руками, які недавно були закуті в кайданах, поблагословив золоті хрести на копули величавої нової церкви св. Константина в Міннеаполісі. Все це сталося за Божою поміччю, наполегливими стараннями ревного о. пароха монс. Степана Кнаппа та за благословенням Владики Ярослава Габра, єпископа єпархії св. Николая в Чикаґо.

ВЛАДИКА ВАСИЛЬ ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ

Владика Василь Величковський прибув з Вінніпеґу до Міннеаполіс в асисті о. протоігумена Михайла Гринчишина, ЧІН, і о. крилошанина Семена Іжика в п'ятницю, 18 серпня ввечорі.

В новій резиденції привітав Гостя парох о. монс. д-р Степан Кнапп і найближча родина Владики, д-р Нестор Давидович з дружиною (з роду Теодорович - Величківська) з Міннеаполісу і д-р Зенон Матвійчук з дружиною (з роду Теодорович) з Вінніпеґу.

В суботу, 19 серпня ввечорі в церковній залі влаштовано зустріч молоді з Владикою Величковським. Діти, молодь, батьки привітали Владику окликами: „Слава!" Діти вручили китицю рож. В імені всіх присутніх привітав Владику лікар д-р Михайло Козак, який оповів про життя і терпіння Єпископа Величковського. Промову до молоді й батьків виголосив Достойний Гість, закликаючи до любови Бога своєї Церкви і Народу. Діти відспівали Дорогому Гостеві Многая літа.

Велике й небуденне торжество відбулося в неділю,

(Закінчення на стор. 4-ій)

У Пітсбурґу відбулася Конвенція Української Православної Ліґи

Пітсбурґ, Па. — Ювілейна 25-та Конвенція Української Православної Ліґи відбулася у Пітсбурґу і тривала 4 дні, від 19 до 23 липня ц. р. УПЛіґа складається із старшої і молодшої груп, які тісно співпрацюють між собою в ділянці збереження українського релігійного духа, українських традицій, підготови провідницьких кадрів. Конвенція проходила в присутності Митрополита УПЦеркви Владики Мстислава, який під час бенкету виголосив головну промову, і Єпископа Константина; Архиєпископ Марко був на Конвенції лише один день через інші обов'язки. Конвенцію відкрив тодішній голова Ліґи Д. Тодд, працю поблагословив Владика Мстислав, молебень провів Владика Константин. Всі праці Конвенції відбувалися по Комісіях, а в кінці відбулося звітування, схвалення пляну праці, вибори голови Української Православної Ліґи, яким став Павло Чебиняк, а першим віце - президентом Аліса Сивулич. Виступаючи на Пленумі, Владика Мстислав вказав на велике значення і ролю в церковному й культурному житті Української Православної Ліґи, яка існує вже 25 років, дбаючи про зміцнення зв'язків членства з минулим своїх предків, про докладніше вивчення історії УПЦеркви та підготову молодої зміни.

Під час Конвенції було декілька мистецьких імпрез, у тому: висвітлено кінофільми „Щоб дзвони дзвонили" й „Жива вода", відбувся концерт під проводом о. митр. прот. С. Шолутяка — виступав мішаний хор із Зах. Пенсильвенії, жіночий ансамбль, жіночий Квартет з Карнеґі, танцюристи, молода скрипалька Олена Корбак із Пітсбурзької Симфонічної оркестри, молодий бандурист М. Комічак та ін. Всі точки були на відповідній мистецькій висоті. Конвенція закінчилася бенкетом з участю 400 осіб, на якому промовляла кол. радна Детройту Маруся Бек про потребу збереження української мови й традицій, і Владика Митрополит, який закликав членство УПЛіґи далі плекати засади християнської етики й моралі та зберігати скарби української релігійної і національної культури. Бенкет закінчився врученням нагород відділам і окремим членам Ліґи за активність і мистецьку самодіяльність. Соборну Архиєрейську Службу Божу відправлено у неділю в церкві Успіння Пресв. Богородиці в Мекіз Рокс біля Пітсбурґу, вщерть заповнений вірними.

У Гантері відбудеться з'їзд Земляцтва „Перемищина"

Гантер, Н. П. — У кінці тижня з нагоди свята „Дня Праці", в днях 2-4 вересня, у Гантері в мотелі „Ксеня" і в „Гражді" відбудеться з'їзд Земляцтва „Перемищина". Він розпочнеться в суботу 2 вересня реєстрацією учасників, а о 2-ій г. по полудні — формальним відкриттям у „Гражді", присвяченим першому українському Єпископству. О 5-ій вечора — бенкет у мотелі „Ксеня" на пошану дир. Григорія Цеглинського, а о 9-ій там же відбудуться Перемиські вечорниці з піснями й танцями. У неділю о 11-ій ранку буде відправлена Соборна св. Літургія у церкві св. Івана Хрестителя в намірені українців у Польщі та панахида за померлих Владик, крилошан, священиків і мирян з Перемищини; після обіду — доповідь про поетку Уляну Кравченко й мистецька частина. Того ж дня відбудеться Зустріч матурантів мужеської гімназії, жіночої гімназії та жіночого семінару. У понеділок 4 вересня — оглядини околиць Кетскилських гір і прощання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Активізація молоді

Одною з найбільш характеристичних — і позитивних — рис цьогорічної президентської виборчої кампанії є активізація молоді в обох американських політичних партіях. Обидві партії стараються приєднати собі молодь, яка вперше стала в Америці поважним політичним чинником. Те, що в теорії говорено у зв'язку з схваленням закону про активне виборче право 18-річних юнаків і дівчат, тепер виявляється практично.

Теорія і практика — як це здебільша діється — сваряться також на виборчому ґрунті. В Америці є 140 мільйонів громадян з виборчим правом, у тому числі кругло 25 мільйонів молоді. Але, за минулими прецедентами, рахують, що тільки 106 мільйонів, отже 76 відсотків, буде зареєстрованих, і тільки 85 мільйонів отже 61 відсоток, голосуватимуть. За всіма опитуваннями — коли велика більшість опитуваних висловлюється за Ричарда Ніксона, то більшість молоді заявляється за Джорджа МекҐоверна. Але далеко не всі, наявним доказом чого були ті 3.000 молоді, які ентузіястично вітали прилет пані Ніксон з її двома молодими доньками на летовищі в Маямі Біч, і кругло 200.000 молоді, зайнятої активно у республіканському виборчому апараті. Голоси молодих виборців у віці 18-25 років не будуть рішальними, але можуть поважно вплинути на рішення. Тому обидві партії ведуть передусім кампанію за реєстрацію молодих громадян, сподіваючись, що більшість зареєстрованих не сидітимуть удома 7 листопада ц. р.

Без уваги на суть політичних поглядів — найважливіша річ це власне політична активізація молоді: зацікавлення державними справами, вивчення законодатної машини, знайомлення з різними проблемами вутрішньої і закордонної політики. Очевидно, суть поглядів немаловажна річ, і жалюгідне явище, що молоді люди, зібравшись в парку Флямінго у Маямі Біч, демонструють свої погляди вивішенням прапора В'єтконгу на місце американського. Але це не трагедія: бо це спантеличена група, з-посеред якої більшість в ході років напевно змінить свій підхід до життя і його вимог. Вони роблять ведмежу прислугу демократичному кандидатові на президента, утотожнюючи назверх його ідеологію із комуністичним ворогом.

Кожний громадянин, також 18-річний, має право на свої політичні симпатії-антипатії. Вони напевно не будуть тривкими, бо на 18-му році життя не можна мати чітко викристалізованого світогляду. Але добре, щоб той процес кристалізації політичного світогляду вже розпочався.

Недолугість режиму

Ситуація із цьогорічним урожаєм в Совєтському Союзі куди критичніша, як про це сказано в перших повідомленнях закордонної преси щодо закупу Москвою збіжжя на суму більйона долярів. Згідно з інформаціями, зібраними редакцією американського тижневика „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт'' від американських і европейських, головно західньонімецьких експертів у ділянці совєтського сільського господарства, продукція збіжжя в СССР спадає рапідно вниз: із 145 мільйонів метричних тонн у 1970 році вона впала до 140 мільйонів в 1971 році, і обраховують, що в цьому, 1972 році впаде внаслідок дошкульного неврожаю до 125 мільйонів. Щоб прохарчувати своє власне населення, кремлівські керівники вирішили закупити величезні кількості зерна, особливо пшениці, кукурудзи й сої не тільки в ЗСА, але й в інших країнах — в Австралії, Канаді, Південній Америці і навіть у деяких країнах Західньої Европи, наприклад, у Франції, Щоб оминути катастрофи, Москва готова платити навіть золотом.

Створилася така ситуація в Совєтському Союзі в той час, як режимні вожді цілими роками, на кожному з'їзд. КПСС і при кожній нагоді вихвалялися високим станом і розвитком совєтського сільського господарства, заповідали, що вони ось-ось переженуть у цій ділянці навіть таку державу як З'єднані Стейти Америки. І раптом виявляється, що сам величезний Совєтський Союз, з багатими і врожайними землями, не має спромоги добитися відповідного врожаю чи й хоч би робити у врожайні роки запасні резерви для років із посухою, дощами чи іншими причинами недороду. До якого упадку довела Совєтський Союз встановлена комуністичними ідеологами, теоретиками і партійними чиновниками комуністична система може свідчити і той факт, що „капіталістичні'' ЗСА в цьому також не надто сприятливому під оглядом погоди році матимуть надмір у 122 мільйони метричних тонн зерна та сої і що навіть після відкладення всіх запасних резерв, потрібних на випадок неврожаю в наступні роки, матимуть ще 70 мільйонів метричних тонн зерна і сої на експорт.

Цьогорічна криза в СССР — ще один доказ безуспішности і безвиглядности совєтської системи. Причиною цієї кризи є не тільки посухи, дощі чи морози, але передусім господарська недолугість керівників комуністичного режиму. Це вони довели всі поневолені ними країни до такої економічної руїни.

К. Крупський

ПОДВІЙНА МОРАЛЬ

Широковідомим є факт, що сильно розвинена американська преса існує завдяки свободі, яку забезпечує конституція, що спирається на демократичних засадах. Здавалося б, що, користаючи зі свободи, вся ця преса повинна морально обороняти ту свободу не тільки в Америці, але також всюди там, де її позбавлений якийсь нарід. На жаль, так нема, головно тому, що велика частина американської преси є під впливом політики, в якій не керуються сантиментами до покривджених народів.

У царині політики могутні світу цього в першу чергу беруть під увагу політичні інтереси своєї країни, і тому народи, яким судилась доля бездержавности, були і є жертвами політичних торгів. Ось так можна було б найпростіше пояснити, чому тепер більшість американських часописів, пишучи про Совєтський Союз, заступають його назву словом „Росія'' і замовчують насильства, які широко практикуються в московсько-совєтській імперії.

Сміливо можемо припускати, що, крім політичного курсу співжиття, вірно наслідуваного якоюсь частиною преси, інша частина використовує теперішню політичну ситуацію, щоб мовчанкою прикривати свої упередження, підложжям яких можуть бути політично-ідеологічні, релігійні та інші упередження відносно деяких поневолених Москвою народів. Маємо на увазі декілька найбільших американських журналів, які охоплюють всі найголовніші міжнародні події з тією різницею, що ті події описується в кожному з них у дещо іншій формі, з іншим способом інтерпретації.

Декотрі з цих журналів, пишучи про Совєтський Союз, хоч час від часу згадують проблему поневолених Москвою народів, а для декотрих ця проблема належить до неконьюнктурної справи, і тому вони про неї не згадують.

Для прикладу, у декількох останніх числах „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт'' у статтях про СССР коментується намагання підсовєтських народів зберегти свої національні культури. Цей журнал також інформує про спротив українського націоналізму русифікації. Перед нами число „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт'' датоване 7-го серпня, ц. р., де в статті п. н. „Росія притискає невдоволених'' інформується про політичне і релігійне переслідування в Україні, Литві та інших „республіках''.

Типовим журналом, який цілковито ігнорує русифікацію і опір проти неї в Україні, є журнал „Тайм''. Здавалося б, що після демонстрації, яку провели проти „Тайму'' кілька років тому американські студенти українського походження, редактори цього журналу виправлять своє становище, але, на жаль, „Тайм'' і далі ігнорує українську визвольну проблему.

Очевидно, в цьому журналі часто появляються коментарі про переслідування жидів в Совєтському Союзі, а часом згадується щось про балтійські народи, але 45-мільйоновий український нарід для „Тайму'' не існує. Це доказує, що у його редакторів існує різний моральний осуд на ті самі політичні явища, або, уживши популярного американського вислову, „Тайм'' дискримінує цілі народи, а не тільки „націоналістичних українських емігрантів''.

Зрозуміло, що для нас таке трактування справи не може бути байдужим, хоч ми свідомі того, що в теперішній політичній ситуації ми не спроможні успішно зарадити цьому. Отож українська преса у вільному світі повинна засуджувати таку подвійну мораль. Треба мати на увазі, що оцінка великими американськими журналами міжнародних подій дістається тепер і в Україну. Нехай знають наші кровні брати в поневоленій Україні, що ми є і завжди будемо проти всякої дискримінації визвольно-національної проблеми українського народу.

Немалим домаганням нашої спільноти є те, що ми недоцінюємо того, що американці називають „паблісіті'', проте, чим сильніша країна, тим більше витрачає вона грошей на цю рекляму-„паблісіті''. Коли б наша спільнота на еміграції належно здавала собі з цього справу, то вже давно діяла б скоординовано в цьому напрямку, а не подроблено на партії і групи, бо тільки об'єднано наша акція ще могла б виконати своє завдання.

Саме нарікання на те, що, наприклад, у брошурі Танцювального Ансамблю Павла Вірського подано спотворені інформації про наш нарід, не дасть нам нічого. При цій нагоді варто згадати, що на вступі брошури названого ансамблю американець Ралф Паркер пише, що після останньої світової війни один шотляндський лікар, який працював в УНРА, був довший час популярним чужинцем в Києві і заприятелював з деякими українцями, які часто казали йому: „Ви також є народом, що бореться за свою національну незалежність''.

З дальших інформацій, поданих у цій брошурі, виходить ,що українці щойно під большевицькою владою осягнули свою національну незалежність. Правда, є там і дещо історичної правди про Україну. На жаль, ту всю правду маленькі, але ключові вставки обертають унівець.

А ми й досі не маємо порядної брошури, яку можна було б роздавати під час виступів ансамблів з України. На сторінках нашої преси вже висловлено побажання, щоб таку брошуру видав УККА на прибутковій базі або хоч би з розчисленням на поворот коштів її видання.

Не треба слухати мудрагелів, що висміюють „брошуркову пропаганду''. Бувають ситуації, в яких неможливо послуговуватись енциклопедією чи монументальними працями про Україну, якби ми навіть мали їх подостатком, а добра брошура викликає зацікавлення і спрямовує до наукових праць про Україну. Добре уложену й змістовну брошуру можна висилати з листами до американських редакцій газет-журналів, до поодиноких осіб — всюди, де треба спростовувати неправду та інформувати про Україну.

Публікацією такої брошури УККА виконає дуже важливе завдання в заповненні прогалини в інформації про Україну.

Р. Бояновський

ФРАНЦУЗИ ПІД ЧАС ОКУПАЦІЇ

Паризький „Нувель Обсерватер'' приніс довгу статтю про фільм „Ле Шаґрон е ля Пітіє'' („Смуток і жаль'') про часи окупації Франції німцями. Чи справді лише моленька горстка французів співпрацювала з німцями, — запитує репортер, що подав звіт із висвітлюваного фільму, — чи може було їх більше? Цей документальний фільм, дуже обкраяний цензурою, роз'яснює це питання.''

Найперше висвітлювали цей фільм у маленькому кінотеатрі (200 місць) в Латинському кварталі в Парижі. Фільм подає інтерв'ю з французами, які добре пам'ятають ті часи, і їх ствердження такі сенсаційні, що цензура взагалі хотіла заборонити його висвітлювання. Та це було б більше пошкодило, ніж помогло.

Фільм мав такий великий успіх, що опісля його висвітлювали в першорядному кінотеатрі на Елисейських полях. Висвітлювання триває 4½ години. Накручували його французькі телевізійні компанії у співпраці із західньонімецькими і швайцарськими компаніями.

Фільм документами й окремими кадрами докорінно розвіює леґенду про надзвичайну силу французького резистансу. Навіть славний фільмовий артист Моріс Шавальє спершу був гарячим прихильником маршала Петена і співпраці з німцями. Славні французькі артистки їздили до Берліну в часах окупації. У фільмі стверджується, що це леґенда, нібито вся Франція так захопилася промовою де Ґолля, яку він виголосив 18 червня 1940 р. із Лондону, що французи тисячами, як добровільці, приєднувалися до „резистансу''. Насправді більше цікавилися і слухали вони проклямації маршала Петена. Промову де Ґолля чула лише горстка французів.

Якби у 1940 році, стверджується у фільмі, відбувся референдум у справі Петена й цілковитого перемир'я з Німеччиною, то не тільки ті французи, які голосно заявляли: „Краще Гітлер, ніж Леон Блюм (перший соціялістичний прем'єр Франції, жид), але 80% французького населення його підтримали б. Політика, яку заініціював Петен, щойно тоді стала втрачати популярність, коли під Сталінградом німці зазнали поразки.

На фільмі можна бачити, як французька поліція виступила проти німецьких окупантів. Таке могло трапитися, але щойно в серпні 1944 р., коли Париж уже був визволений. Перед тим французька поліція виявляла таку величезну охоту співпрацювати з німцями, якої вони й самі не сподівалися. „Чи треба пригадувати облави французької поліції й нічні ревізії або як на позір вітала вона в Парижі Гітлера?'' — питає репортер.

Інша „розвіяна леґенда'' — це запевнювання, нібито „чистки'' після визволення Франції проводилися в дуже обмежених розмірах та й то подиктовані були почуваннями справедливости. Факти говорять про щось інше. Після відступу німців зараз же запанувала у Франції політика „око за око, зуб за зуб''. Посипалися численні доноси. В деяких провінціях визволення, коли на нього дивитися очима історика, пригадувало страхіття „білого терору'' 1815 року, якщо не терору 1793-94 років.

А хто падав жертвою? — Здебільша дрібні службовці. Жінкам обстригали волосся за те, що приятелювали з німцями. Одначе, всі ті французи, які вірили, що гроші це „не національна річ'', залишились незаймані. Що більше — багато з-поміж них після окупації робили ще кращі інтереси, як під час окупації.

„Всі представляли себе як героїв'', — заявляє репортер. — Хоч неприємно признатися до того, що для мільйонів французів за окупації головною річчю було не вдержати на належній висоті патріотичну гідність, а роздобути харчі для прожитку. І в той час, коли так багато людей голодувало, при яскравому світлі й музиці, що лунала до пізньої ночі на „Табарен'' і в „Максімі'', сиділи собі вигідно визначні громадяни Франції, забавляючися із визначними німцями.

Фільм поперетиканий документами із тих часів, знайдених після кропітливої пошуканки в архівах Німеччини, Франції, Англії та Швайцарії. Подано фотографії бюр для набору французьких добровільців на протибольшевицький фронт 1943-го року і робітників та робітниць для Німеччини. Є там і фото Жака Дюкльо, представника комуністичної партії у французькому парляменті, коли розмовляє він з Шарлем Мора, провідником французької фашистської партії, якого засудили 1945 р. за коляборацію з німцями. Багатомовні спогади старенького селянина про часи прем'єра Мендеса-Франса.

У фільмі представлені всі ідеології 40-их років від фашизму, комунізму, петенізму, ґоллізму аж до англофобії у слові й образах.

МІКІС ТЕОДОРАКІС

Навіть діти в усьому світі, як тут, у Америці, так і далеко за океаном, в тому числі і в Україні, знають чудову мелодію з кінофільму „Грек Зорба'', написану талановитим грецьким композитором Мікісом Теодоракісом. Ще весною цього року ту мелодію так же часто передавали через радіо в СССР, як і в ЗСА. І раптом мелодія урвалась! Цілковито — в СССР, і дуже рідко коли її можна тепер почути через американське радіо.

Мелодія не стала гіршою за одну ніч. Сталося те, що її автор, якому 47 років і який 30 літ був членом комуністичної партії Греції, вийшов із лав тієї партії.

Мікіс Теодоракіс, як член компартії, виступав у 1967 р. проти „мілітаристичного'' нового уряду в Греції, і за це „хунта'' посадила його у в'язницю. Але, з огляду на поганий стан здоров'я композитора (туберкульоза) і частково під тиском громадської думки світу, в Атенах вирішили випустити його на волю й вислати геть.

У середині квітня 1970 р. Теодоракіса вітали в Парижі квітами й піснями не тільки члени французької комуністичної партії, а й звичайні люди: одні вітали по „партійній лінії'', а інші, як композитора, мистця. „Правда'', „Л'Юманіте'' й інші комуністичні часописи присвятили багато місця, вітаючи М. Теодоракіса „з перемогою''. Без сумніву, йому запропонували відпочити десь у Криму, на чорноморському узбережжі, не так і далеко від улюбленої Греції. Але композитор відмовився. Замість, здавалося б, тріюмфальної подорожі до СССР, він поїхав з родиною у далеку Австралію. Там концертував, і там мав досить часу, щоб обдумати все, про що довідався в Парижі від комуністів і не комуністів та що знав сам про становище комуністичної партії Греції.

У місті Мельборні, після надзвичайно успішного концерті у велетенській „Фестиваль Голл'', Мікіс Тедоракіс повідомив, що він вийшов із комуністичної партії. Десятки тисяч австралійців вітали його оваційно — крім комуністів.

У розмовах із кореспондентами австралійської і згодом швайцарської преси М. Теодоракіс розповів, що він, вийшовши з компартії, не став прихильником сучасного військового уряду в Греції. Він вважає, що кожний уряд повинен бути вибраний шляхом вільного голосування. Мікіс Теодоракіс — демократ, а його батьківщина — колиска демократичних форм правління.

Щодо комунізму, то композитор скаазв, представникові швайцарської газети „Вельтвохе'': „Я не знаю жадної країни, в якій пощастило б здійснити цю ідею. Я бачу лише різні режими, з яких кожний по-своєму поневолює підвладні їм народи. Оскільки я завжди стояв по боці поневолених, я не можу затуляти очі на той факт, що поневолення має місце й там, де при владі перебувають комуністи. Це драматичне протиріччя. Тому нині багато комуністів у світі переживають подібну кризу''.

Але мало є таких чесних, як Мікіс Теодоракіс, який перекреслив 30 років комуністичного членства — і став чесною людиною. А видатним мистцем-композитором він був і перед тим, і буде далі творчо працювати у світі свободи, без огляду на те, чи радіовисильні в СССР передаватимуть музику з „Грека Зорби'', чи ні — і так само в ЗСА...

Леонід Полтава

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО ПАРАДОКСИ І ПОМИЛКИ

У „Свободі'' з 19-го серпня в статті п. В. Гірчака „Парадокси наших днів'' натрапив я на такі авторові помилки:

Шановний п. В. Гірчак пише: „Офіційна диктатура пролетаріяту існує в ССCP . . .''

В Совєтському Союзі ніколи диктатури пролетаріяту не було: була диктатура компартії, власне Політбюра чи пак Леніна, а за панування Сталіна його одноособова диктатура. Диктатура пролетаріяту офіційно, в партійних документах перестала існувати перед XXII з'їздом КПСС — за Хрущова. У 4-му томі (1961 р.) Української Радянської Енциклопедії ще читаємо (стор. 162): „У сучасних умовах диктатура пролетаріяту є могутнім знаряддям будівництва комуністичного суспільства, зміцнення могутнього соціялістичного табору''. А в 13-му томі УРЕ (1963 р.) на стор. 419-ій уже сказано: „Радянська соціялістична держава, що виникла як держава диктатури пролетаріяту, перетворилась на новому, сучасному етапі в загальнонародну державу, в орган виявлення інтересів і волі всього радянського народу''. На стор. 430-ій цього ж тому читаємо ще: „Ради депутатів трудящих перестали бути державною формою диктатури пролетаріяту і перетворились у форму загальнонародної соціялістичної держави''. Так непомітно для п. В. Гірчака одна фікція — диктатура пролетаріяту обернулась на другу фікцію — загальнонародну державу.

Далі п. В. Гірчак зазначає: „Всі політичні, економічні, культурні й усякі інші справи вирішує одноосібно Брежнєв . . .''

Брежнєв ще не Сталін, хоч як, може, хоче бути другим Сталіним. Члени Політбюра суворо контролюють кожну його дію та кожне слово, як це стверджують найкомпетентніші західні совєтознавці.

Ще далі п. В. Гірчак пише: „. . .коли англійський король поклав був одружитися з удовою некоролівського походження, то мусів зректися свого титулу . . .''

Англійський король Едвард VIII за уряду Болдвіна, коли заявив був у 1936 р. про своє бажання одружитися з двократною розведеницею (не вдовою!) пані Сімпсон, як голова Англіканської Церкви, згідно з державною конституцією, мусів зректися престолу.

І нарешті п. В. Гірчак пише: „Коли грецький король спробував був „бришкати'', заявити про свою „владу'' то мусів тікати з Греції . . .''

Грецький король Константин, коли не вдався йому в грудні 1967 р. переворот проти військових диктаторів, не втік, а виїхав на добровільне вигнання, з якого новий грецький уряд не раз закликав його вернутися. Портрети короля Константина висять на стінах урядових установ у Греції.

Боффало, Н. Й.

Р. Остапчук

Володимир Барагура

ГАЛИНА МАЗЕПА — ІЛЮСТРАТОР ВИДАНЬ ДЛЯ ДІТЕЙ

(Слово на відкритті виставки Г. Мазепи в Ню Йорку в лютому 1972 р.)

(2)

Г. Мазепа належить до тієї групи українських мистців, що свою творчість базують на суто українських первнях, пов'язуючи їх з загальноосвітніми мистецькими течіями та чисто графічними принципами творення й з законами естетики.

Через історично-політичні події українське мистецтво взагалі, а в тому й оформлення книги втратило б свій органічний зв'язок з праджерелами й світлими традиціями книжного оформлення княжих часів. Українське мистецтво затрималося в своєму природному розвою й після втрати самостійности ілюстрування книги стало звичайною копією або некритичним наслідуванням західньоевропейських зразків, перепущених через призму російської, польської, чи німецької ментальности й кольориту. Поворот до рідних джерел і традицій започаткував Юрій Нарбут, який віднайшов цю нитку, що повела його хащами чужих нашарувань до життєдайних паростків рідної мистецької культури в ділянці оформлення книги. В ілюстрації для дітей зробив це Охрім Судомора, а за ним Петро Лапин, Юрій Вовк, Віктор Цимбал, Павло Ковжун, Микола Бутович, Петро Холодний, Яків Гніздовський, Мирон Левицький, Едвард Козак. Всі вони в ілюструванні для дітей наближають народну духовість і народне мистецтво до психологічних і педагогічних визначень ментальности дитини, її сприймання й розуміння ілюстрації. Добрий приклад становить „Лис Микита.'' Перші його видання прикрашували ілюстрації з різних німецьких „Райнеке Фуксів'' чи їх наслідування інших германських зразків. Еко достосував свої ілюстрації до суто укр. духа, яким відзначаються тло, акції й персонажі франкового твору.

Така синтеза й поєднання українських національних первнів та традиційних форм образотворчого українського мистецтва з світовими мистецькими течіями, загальними засадами естетики й технічною досконалістю роблять Мазепу ідеальною ілюстраторкою видань для дітей. При тому вона знає свої межі. Немає також мистця, що ілюстрував би для дітей кожного віку. Г. Мазепа почувається найкраще в ілюстрації для дітей молодшого й середнього віку та в повнокольорових ілюстраціях. Це ,так би мовити, теоретичний бік проблеми. Ще кілька слів про практичну сторінку — що й коли ілюструє Г. Мазепа.

Опинившися після Визвольних змагань на еміграції в Чехії Г. Мазепа студіювала малярство в Празі. Тут відкрив її О. Олесь, який високо цінував молоду малярку. Г. Мазепа зілюструвала його казки-п'єски „Пригоди бабусі'', „Бабуся в гостях у ведмедя'', „Ведмідь у гостях у бабусі''. Тримала вона контакт з дитячими видавництвами в Галичині.

Часи еміграції в Німеччині після 2-ої світової війни не були сприятливі для Мазепи як ілюстратора через тяжкі видавничі умови. Все ж таки їй належить оформлення титульної сторінки „Школярика'' й „Школяра'', що їх видавав Леонід Полтава у 1945 р.

Третій еміґраційний етап, що став місцем постійного поселення Г. Мазепи, це — Каракас, Венесуеля. І звідси Г. Мазепа тримає контакт з виданнями для українських дітей. Крім ілюстрування „Веселки'', вона оформила двома кольорами збірку Теклі Білецької „Квітка щастя'', що вийшла накладом ОПДЛ і повнокольоровими ілюстраціями книжку Івана Смолія „Сонцебори'' для дітей старшого віку й для юнацтва (видання СУМА). Невикористаною через тяжкі видавничі умови є серія повнокольорових ілюстрацій до українських народних казок ще з празького періоду творчости. В стадії замовлення, а може й праці є ілюстрації до „Казки про лелек і Павлика-мандрівника'' Івана Багряного, які ред. Б. Гошовський плянує включити в майбутню хрестоматію дитячої літератури.

Ілюстраторська обдарованість Г. Мазепи відкрила їй шлях у чужинецьку літературу для дітей. У Празі вона співпрацювала з чеськими виданнями, тепер у Венесуелі її талант, стиль і манера допомогли їй перебити майже непрохідну бар'єру нехоті, яку ставлять венесуельці всім, хто не є уродженець країни, або бодай не має латинського прізвища. Вона робить ілюстрації до образкових фільмів та ілюструє журнал „Трикольор'' і його книжкові серії. На замовлення міністерства освіти й культури зілюструвала хрестоматію прози й поезії для дітей. Це мало місце за президентури Леоні, коли уряд ставився ліберальніше до чужинців. Донька президента Бетанкура, теж ліберала, що є вчителькою й діячкою в ділянці видань для дітей, давала прихильні оцінки ілюстрацій Г. Мазепи в телевізії й у радіомовленнях. Вона замовила в Г. Мазепи ілюстрації до шкільної читанки, що вийшла 1966 р.у в-ві „Банку книжок''. Це зайняття, пригоди, переживання, зацікавлення, забави й розваги дітей продовж цілого року. У цій книжці подане повне ім'я й прізвище Г. Мазепи. Але вже в збірці фолкльорних венесуельських казок про „Дядька крілика'', що є таким популярним персонажем як наш „Лис Микита'', яка вийшла у 1970 р. за шовіністичного режиму прізвище ілюстраторки не вміщене. Але п-і Галина позначила кожну картину своїми ініціялами „ГМ'' українськими літерами, закріплюючи таким способом свою національність. Факт, що Г. Мазепа ілюструє дитячі видання в Венесуелі, зокрема шкільні читанки й посібники, свідчить, що вона проникнула не лише в венесуельський світ, але й у виховну й навчальну систему, вносячи в неї первні української мистецької культури. У цих ілюстраціях стиль Г. Мазепи залишився незмінним, вона тільки увела місцевий кольорит. Майбутній дослідник української культури, що вивчатиме її експансію в чужинецький світ, мусить узяти до уваги цю ролю Мазепи венесуельського періоду.

А втім, де б вона не була — Галина Мазепа завжди залишиться українською мисткинею й побажати б тільки, щоб такий виїмковий ілюстраторський талант як Г. Мазепи, міг повністю заблистіти у виданнях для українських дітей.

„Міжнародна амнестія" в обороні українців

Вудгейвен, Н.Й. — Міжнародна організація "Amnesty International", що має свій осідок в Лондоні, повідомила, що літом 1972 р. були адоптовані 23 українські політичні в'язні. В тому числі є: Валентин Мороз і Вячеслав Чорновіл (доптовані раніше 1972 р.). Ірина Стасів-Калинець. Г. Минайло (вже звільнений). Василь Стус, Любов Середняк, Стефанія Шабатура, о. Василь Романюк, Микола Плахтонюк, Олександер Сергієнко, Леонід Коваленко, Іван Гель, Стефанія Гулик, Надія Світлична, Юрій Шухевич, Михайло Осадчий, Іван Дзюба, Леонід Плющ, Анатолій Решетник, Ніна Строкатова, Євген Сверстюк і Іван Світличний. Також адоптовано Зіновію Франко, яка в міжчасі була звільнена з огляду на її „заяву" в пресі. В своїй акції в обороні українських в'язнів, „Амнесті" замовила від Комітету для Оборони Совєтських Політичних В'язнів в Ню Йорку брошурку про січневі арешти в Україні, і цю прошурку будуть висилати до всіх відділів „Амнесті", які опікуватимуться українськими в'язнями. „Амнесті" веде акції в обороні в'язнів на форумі ООН, де вони мають статус дорадників, висилають поштові картки на адреси представників урядів і до родин арештованих.

300 осіб взяло участь в Союзовому Дні Лігай-Велійської Округи

(Закінчення з 1-ої стор.)

юк і секретар Відділу УН-Помочі в Аллентавні Михайло Путько.

Щиросердечно присутні вітали представлених членів стейтової леґіслятури Василя Ковалишина і Василя Рибака, мешканців Лігай Веллійської Округи. Василь Рибак в своєму слові сказав, що він є гордий з того, що є українського походження і що він почував себе українцем помимо того, що родився на американській землі.

Головну промову під час Свята виголосив головний предсідник Йосип Лисогір. Промовляли ще, як сказано, Василь Рибак, голова Перт Амбойської Округи інж. Омелян Граб, голова Округи Вілк Беррі мґр Роман Дяків, головний радний Степан Гавриш і голова Відділу УККА Лігай - Велійської Округи та секретар 147 Відділу Іван Готцайлюк, який передав на руки панів Лисогора і Дякова чек на суму 630 дол. для членів УНСоюзу потерпілих під час гураґану „Аґнес" в околицях Вілкіс Беррі, Пенсильвенія і Елмайра, Н. Й. Гроші ті зложили місцеві організації та поодинокі громадяни. Слід згадати, що Комітет влаштовання того Союзового Дня виніс ухвали призначити частину доходу з того свята для потерпілих українців від згаданого гураґану.

В мистецькій частині виступали троє молодих юнаків як солістів співу, танцю і гри на трубці. Десятилітній юнак Степан Чаплинський відспівав гарною українською мовою 4 пісні. Танок „Чумак" виконав Михайло Пукшин, а соліст гри на трубці Михайло Горбаль виконав 5 пісень різних композиторів. Він є відомий із своїх виступів як соліст гри на трубці в групі Велк Лоренц, Аллентавський міський оркестрі „Маріне Бенд" та в групі світової слави соліста гри на трубці покійного Люїса Армстронга.

Учасники свята мали нагоду здобути вартісні грошеві нагороди, а їхні діти забезпеченеві грамоти в сумі 1.000 дол. з однорічним заплаченням вкладки за них Окружним Комітетом. Таких щасливих було 25 дітей з усіх 12-ти Відділів, приналежних до Округи.

Участь державних установ в Українському Фестивалі в Давфині

Цього року в Українському Фестивалі, в Давфині, який відвідало біля 50,000 осіб, взяли участь три державні установи Канади: Національний Музей з Оттави, Рада Державного Фільмування з Монтреалю і дві повні екіпи СіБіСі, одна для радієвих, а друга для телевізійних репортажів.

Національний Музей виставив свою власну збірку української ноші, вишивок, різьби, писанок та інших українських експонатів які, після закриття Фестивалю, поїдуть по цілій Канаді, як перша того роду об'їздова виставка Національного Музею Канади.

Державна Рада Фільмування зайнялась показом фільмів, яких коментарі й діялоги будуть перекладані на українську мову.

Репортери СіБіСі зробили багато репортажів з усіх ділянок і аспектів фестивалю, яких пересилання у формі коротких новин відбулося під час фестивалю, протягом 4-ох днів. У формі довших репортажів, передавання ішли кожного дня, наступного тижня від 7 до 12 серпня ц. р. на всіх радіостанціях Манітоби і західнього Онтаріо, а на телевізії на всіх станціях СіБіСі Манітоби і східнього Саскачевану.

Участь тих державних установ у цьогорічному Фестивалі в Давфині — це вияв співпраці багато - культурности Канади, розвиненої у висліді переговорів, відбутих делеґацією Централі КУК в Оттаві в квітні ц. р.

Вінніпеґ (КУК) 15-8-1972

Комітет Українців Канади Централя

Вступайте в члени УНСоюзу!

ПОДЯКА

„Серце не могло вірити, не хотіло і лускути з болю. Воно завмирало в німому горю..." — писав десять років тому

мій бл. п. Муж ДАНИЛО ЧАЙКОВСЬКИЙ

в одній зі своїх промов. Сьогодні моє серце завмерло з болю, коли після завзятої боротьби за життя, після тримісячного перебування в лікарні, Його фізичних а моїх душевних мук, Господь таки забрав Його — мого найкращого друга і найліпшого батька наших Зірки і Романа, у свій, може й кращий, але такий далекий світ. Остались самота і пустка та безмежна туга за тим, що пройшло безповоротно.

В ці найважчі дні мого життя, коли, здавалось, само небо змовилось проти мене, коли розпука огортала в очікуванні Божої ласки, я, признаюся, не була сама. В тих днях та тижнях найбільшого горя я і наші діти зазнали стільки тепла і сердечности, стільки простягнених помічних рук наших друзів, знайомих, родини, а то й незнайомих людей, які не жаліли труду, часу та навіть особистих жертв, щоб помогти, улегшити біль, заопікуватися нами, хто і як чим міг. В ті дні найбільшого мого смутку і жалоби, серце моє наповняється вдячністю за все те тепло, що мов соняшні проміння розтаювали наш смуток і біль, і тому від себе та дітей хочу зложити найщирішу подяку за все добро.

Раз-по-раз переживаючи нашу родинну трагедію, складаю найщирішу подяку п. д-рові Любомирові Кузьмакові за безприкладну лікарську опіку. Я знаю, бо бачила, що Ви рятували Його важко хворого прямо по-сизіфськи, даючи все своє знання, використовуючи всі можливості найновішої медичної техніки. Переживаючи з нами страх перед Його втратою, Ви не жаліли часу ні труду, днем чи ніччю Ви все були коло нього, в критичних моментах, а вони приходили раз по раз, Ви витягали Його, як здавалося, прямо з тамтого світу, виповівши війну самій смерті. Але проти Божої волі, видно, і найкращі та найжертвенніші лікарі безсилі. Як лікар і як людина Ви зробили все, що могли, рятуючи це таке дороге для мене життя.

Дякую також д-рові Маркові Олесницькому, який багато часу посвятив, також опікуючися моїм Чоловіком та помагав Д-рові Кузьмакові злагіднювати перебіг хвороби і терпіння хворого, посвячуючи багато часу, уваги, а передовсім серця.

Впродовж 3-місячної недуги мого Данка багато приятелів були з нами в постійному контакті, жертвуючи свої послуги й поміч: відвідували Його, возили мене й дітей до далеко віддаленого шпиталю в Лівінґстоні, як теж опісля дали неоцінені услуги в часі приготувань до похоронів. Сердечно дякую П-ству Зюні і Володимирові Мартиняцям, п-ству Наді і інж. Іванові Кравчукам, П-ству мґр. Дорі та мґр. Ярославові Ракам, П-ству Марії і д-рові Володимирові Нестерчукам, П-ству Юлі і Володимирові Бессоновим, п. д-рові Чировському, Панству інж. Богданам Кульчицьким, мґр. Євгенові Гановському, п. Федорові Луцишинові, Сотн. Левові Футалі, п. Юрієві Кігічакові. Складаю найщирішу подяку п. ред. Гнатові Білинському, завдяки якому я мала до кінця матеріяльну допомогу, що відібрало мені багато журби тими справами. Від щирого серця дякую моїй Родині, яка в ті дні горя дуже, а дуже була мною заопікувалася та дала мені дуже багато серця — моя дорога тета Софія Олесницька, Іка і д-р Богдан Олесницькі та Слава і мґр. Остап Олесницькі.

Неоцінені услуги дали мені Панове, які зайнялися були похоронними обрядами. Від засадничих речей до найдрібніших подробиць все обдумали, зорганізували, порадили, допильнували. Це мґр. Євген Гановський, мґр. Ярослав Рак, п. Федір Луцишин і п. Людвик Мигаль. Вам, Дорогі Панове, завдячую, що так гідно і величаво ми відпровадили в останню дорогу Того, що довгі роки ділив зі мною всі радощі й смутки життя.

Дякую сердечно Всеч. Отцеві Парохові Малюдзі ЧНІ за відправлення Панахид, Служби Божої і похоронних обрядів, як теж такої теплої прощальної проповіді. Дякую Всеч. Отцям д-рові І. Назаркові, О. Бердарові і о. І. Стухлякові за відслуження панахид. Дякую п. Михайлові Добошеві за зорганізування хору та диригентуру під час Панахиди, Служби Божої і над могилою та всім хористам. Несподіванкою для мене були численні промови, які до глибини зворушували мене своєю теплотою, щирістю і признанням, що життя, яке урвалось так ненадійно, не пройшло на марне. Дякую за прощальні слова п. проф. І. Вовчукові від Організацій Визвольного Фронту, мґр. Е. Гановському від ГУ СУМА, сотн. Л. Футалі від Т-ва Вояків УПА, проф. Л. Шанковському від Вид. „Америка", ред. А. Драганові від ред. „Свобода", д-рові О. Біликові від СУК „Провидіння", д-рові В. Нестерчукові від ОУА „Самопоміч", та ред. „Наш Світ", інж. Б. Кульчицькому від ТУСМ-у, д-рові М. Климишинові від друзів — б. політ. в'язнів, п. Романові Мірчукові від СУМА, д-рові Р. Гутлевичові за прощальні слова від Родини та всім Друзям, які ділилися своїми споминами про Данила під час прийняття „поминках", а це — п-і О. Дубській, д-рові Климишинові, д-рові Т. Крупі, д-рові Корчмарикові, п. Ю. Кігічакові, інж. Шабельському, ред. В. Пасічнякові, М. Мигалеві.

Шлю мою найсердечнішу подяку Голові, Головній Управі СУМА та сумівській молоді в Нюарку, Ню Йорку і перебуваючій на оселі в Елленвіл за так чисельну зорганізовану участь в Панахиді і Похороні, що з далека приїхали, щоб віддати останню прислугу своєму виховникові. Приємно було мені бачити так чисельно заступлене СУК „Провидіння", тож усім Паням та Панам із Філадельфії щиро дякую. Приємно було бачити найближчих друзів, з якими Данило ділив найважчі роки свого життя за дротами, з якими лучила спільна ідея. Приємно було бачити Представників політичних і громадських установ, часописів і зорганізованої в лавах СУМА молоді, яку Покійний направду любив і на яку покладав великі надії. Дякую всім Знайомим і членам ближчої і дальшої Родини за участь у всіх похоронних обрядах. Дякую ініціяторам та господарам і організаторам післяпохоронного прийняття — Панству Процюкам, Луцишинам і п. Д. Мигалеві. Дякую за численні квіти і вінки, прислані від ООЧСУ, ОУН, СУМ, СУМА, СУК Провидіння, Редакцій Свободи і Америки, від Родини і Приятелів. Дякую Редакціям Америки, Свободи і Шляху Перемоги за поміщення посмертного повідомлення від найближчої родини та за вислови співчуття для нас від згаданих Видавництв. Якщо інші часописи помістили, передруковуючи, про що я не мала змоги довідатись, то і їм висловлюю мою подяку.

З різних закутків світу — Америки, Канади, Австралії, Англії, Бельгії, Голляндії, Італії і Німеччини, від Друзів, які не могли прибути на похорон, одержала десятки листів і телеграм. На жаль, мушу ограничуватись із місцем, тому не сила їх тут вичислити. Позволю собі згадати лише ті, що одержала від організацій — ОЖ ООЧСУ (п. У. Целевич і М. Лозинська), Крайова Управа ТУСМ (Б. Футала, Л. Лозинська), Світова Управа ТУСМ (інж. Б. Кульчицький), голова Сеньйорату ТУСМ — проф. М. Сосновський, Центральна Управа Української Видавничої Спілки в Лондоні (дир. Ю. Заблоцький), СУМ (мґр. О. Коваль) та найближчих приятелів і співпрацівників в ОУН — проф. Ст. Ленкавського, проф. О. Васьковича, проф. О. Кушпети, д-ра Нестора Процика, інж. І. Дмитріва, мґр. Н. Бенцаль, п-ні О. Демчук, п-ству Ленцокам. Усім Вам, дорогі Друзі й Приятелі, що пам'ятали про мене і наших дітей в ті дні смутку та жалоби і переживали з нами нашу страшну трагедію, усім, що так чисельно відгукнулись, а не в силі тут вичислити, шлю від щирого серця мою подяку і прошу Бога, щоб нагородив Вас своїми ласками.

Щиросердечну подяку складаю Отцю д-рові В. Гавлічові, Пароховi церкви св. Юра в Ню Йорку, який в радіопередачі Отців Василіян при тій же церкві, яка відбувається кожної п'ятниці в 6 год. вечером поінформував Слухачів про відхід мойого Мужа та теплими, щирими словами згадав про Його життя і працю. Дуже, дуже сердечно дякую Вам, Всеч. Отче Парох!

Бракує мені слів подяки, коли думаю про створення Видавничого Фонду для публікацій письменницьких і журналістичних праць пок. Данила, що його створено за ініціятивою письменниці пані Ольги Лубської. Вам, Дорога Пані Ольго та всім Жертводавцям, що відгукнулись на Вашу пропозицію і заклик, складаю найщирішу подяку.

Багато Друзів склали пожертви на заупокійні Служби Божі. Мені відомо про 70. Я тішуся тим невимовно, бо ці пожертви це справжній дар для Нього — одинокий дар, який ми можемо Йому післати і яким ми можемо помогти Тим, що відійшли від нас.

Звичайно буває так, що після відходу дорогої особи, хочеться зробити їй останню прислугу, виконати заповіт. Колись, не думаючи ще про відхід, Покійний висловив був бажання, щоб, коли Господь покличе його до себе, бути похованому на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, на цьому, як казав, „клаптику української землі". Не лише його бажання сповнилося. Його стрінула велика честь, бо Його Блаженство, Блаженніший Митрополит Української Православної Церкви, Мстислав, призначив бл. п. Данилові на вічний спочинок чудове місце близько церковці та біля могил Тих, які своє життя, знання і труд віддали служінню Церкві та Батьківщині. За це велике вирізнення і прихильність до Покійного, складаю Вам, Дорогий Владико-Отче, найщирішу подяку від себе та наших дітей. Чи ж могла мого дорогого Мужа стрінути на цьому світі більша честь та нагорода за всі труди життя і прикрощі від чужих і своїх, що їх доля Йому не щадила?

ЛЮБОМИРА ЧАЙКОВСЬКА

На тризні по

бл. п. ОМЕЛЯНОВІ КАРАСЬ

який упокоївся дня 18-го липня 1972 р. присутні зложили на „Церкву в Потребі", що переслано Блаженнішому: Люба і Данило Більовчук $5.00; Мр. і Мрс. Леслі Вульфорд $5.00; Теодозія Гофман $2.00; Стів Гофман $1.00; Анна і Григорій Карась $10.00; Стефанія і Богдан Карась $5.00; Марія і Олекса Кузишин $15.00; Богдан Кузишин $5.00; Антін Лектей $5.00; Микола Михалько $2.00; Віра і Роман Павлюк $10.00; Михайло Семенець $3.00; Микола Скасків $5.00; Всч. о. Старух $3.00 — за що складаємо всім сердечну подяку, як також за участь в похоронах та численні Служби Божі і молитви.

РОДИНА

■

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в церквах

СВ. ЮРІЯ в НЮ ЙОРКУ, СВ. ДУХА в БРУКЛИНІ та в МІЛВІЛІ, Н. Дж., де останньо Покійний проживав.

ВЛАДИКА-ІСПОВІДНИК ВАСИЛЬ ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ ВІДПРАВИВ В МІННЕАПОЛІСІ ПЕРШУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

20-го серпня. Був гарячий день. На голубому небі не було ні хмаринки. Сонце своїми променями неначе хотіло огріти колишнього каторжника, який через десять літ замерзав на далекій півночі над Льодовитим океаном, засланий туди безбожними большевиками. З нової резиденції о. монс. Степана Кнаппа перейшов Владика в асисті священиків, вівтарних дружинників, церковного братства до церкви. Перед брамою церкви привітали Владику хлібом і сіллю піонери, фундатори старої церкви: Йосиф Греськів, Василь Ребцьо і Михайло Заставний. Ключі від церкви вручив о. парох монс. Степан Кнапп, просячи Владику про благословення для всіх парафіян. Богослуження були в сусідській маронітській церкві тому, що нова українська церква св. Константина ще не викінчена.

Торжественну Архиєрейську Літургію відслужив Владика-Ісповідник Василь Величковський в асисті чотирьох священиків: о. пароха монс. Степана Кнаппа, о. протоігумена Отців Редемптористів Канади і ЗСА о. Михайла Гринчишина з Вінніпегу, о. Мар'яна Бутринського, пароха церкви святих Володимира й Ольги в Чикаго і о. Леонарда Корчинського зі Ст. Луїсу, Мізурі. Дияконував о. Іван А. Кротець з Чикаго. Капеляном був о. крилошанин Семен Іжик з Вінніпегу. Співав церковний хор під керуванням інж. Євгена Карп'яка. Хоча була гаряча погода, церква була переповнена вірними, які прийшли вислухати Служби Божої Владики-Ісповідника та прийняти св. Причастя з його рук, на яких ще є знаки від кайдан.

Після св. Євангелії привітав Владику о. монс. д-р Ст. Кнапп, місцевий парох. Своє привітальне слово закінчив о. монс. Кнапп заявою: „Нема більшої радости, як вітати Героя Божого, витривалого, незламного побідоносця Української Церкви й Народу. З найглибшою пошаною й любов'ю вітаємо Вас, Дорогий Владика-Ісповіднику віри, з прибуттям до нашої парафії після років тяжких терпінь за Христа, за віру і український нарід. Цілуємо Ваші мученичі руки і гаряче будемо просити сьогодні і завжди, щоб Всевишній благословив надалі Вашу працю для добра нашої Церкви і народу..."

Тому, що в церкві було поважне число американців, англійською мовою представив Владику о. протоігумен М. Гринчишин. Проповідь на тему недільної Євангелії виголосив Владика Величковський. Він закликав до щирої молитви за терплячих братів і сестер на Рідних Землях і за переслідувану, але живучу в катакомбах Українську Католицьку Підпільну Церкву.

Після Богослуження сформувався процесійний похід головною вулицею до нової церкви св. Константина. Похід був дійсно тріюмфальний. Владика в золотих ризах з мітрою на голові і жезлом у руках, ступав по вільній землі, як вільна людина, як князь Церкви. Все це схоплювали телевізійні апарати і ввечорі тисячі-тисячі мешканців Міннесоти мали змогу бачити на телевізії та подивляти красу українського обряду, як теж давати признання українцям, що вміють пошанувати свого церковного достойника, який перебув 13 років у большевицькій неволі.

Чину благословення золотих хрестів на копули величавої нової церкви доверпшив Владика Величковський в асисті священиків. Зворушливий був момент, як підношувано золотий хрест на фронтову копулу. Зворушений був теж Владика Величковський, виголошуючи проповідь з цієї нагоди. Він сказав, що хрест є символом перемоги. Тих шість хрестів, які пишатимуться на копулах цієї церкви, будуть пригадувати всім, що це Христова церква, що це й українська церква. На хресті Христос терпів і помер, але по трьох днях воскрес. Так і нарід український, хоч ще терпить і страждає, та прийде час, і він воскресне, затріюмфує.

Парох о. монс. Степан Кнапп проголосив, що на ці хрести свої щедрі жертви склали щирі парафіяни — добродії. Пані Марія Панчишин жертвувала 2.100.00 долярів на великий золотий хрест на копулі. На золоті хрести на бічних копулах по 700 долярів зложили Михайло і Катерина Заставні, Володимир і Василина Комарець, Молодше Жіноче Товариство і Жінки, що займаються продажем пирогів. Тут слід згадати, що ці працьовиті пані, що їх популярно звуть „Пирожницями" придбали на нову церкву 60 тисяч долярів.

У шкільній авдиторії в годині першій по полудні відбувся святочний Бенкет у пошану Достойного Гостя. Програмою проводив інж. Роман Смулка. На сцені діти: Пакуляк і Вовчак вручили Владиці китицю рож і виголосили гарні привітальні вірші, які зворушили Владику до сліз. На початку церковний хор відспівав молитву „Отче Наш". Вступне слово виголосив д-р Михайло Козак, голова бенкету, подаючи докладний життєпис Владики - Ісповідника.

Після обіду, привітання від мирян зложив д-р Іван Дорощак, голова будівельного комітету нової церкви. Привітальні промови виголосили: о. крилошанин Семен Іжик з Вінніпегу, о. Мар'ян Бутринський з Чикаго, о. Йосиф Федесяк з греко-католицької карпатської парафії, о. Едвард Хмілевський з римо - католицької парафії і ред. М. Панасюк з Чикаго вітав Владику в імені Українських Організацій ЗСА за Патріярхальний Устрій УКЦ. Гостя привітав у імені всіх своїх парафіян о. монс. д-р Степан Кнапп.

Головну промову виголосив Владика Величковський. Він дякував о. парохові Ст. Кнаппові за запрошення до Міннеаполісу і ґратулював йому і всім парафіянам, що своєю жертвою і працею здвигнули такий величавий Божий храм. Заторкнув Владика пекучу проблему священичих покликань. Закликав батьків, щоб дали своїх синів на священиків, а своїх доньок на монахинь. Згадав також Владика про тяжке положення нашої Церкви й нашого народу під большевицьким режимом.

Вставанням з місць і довготриваючими оплесками приявні виявили свою вдячність Достойному Гостеві.

Друга частина бенкету була концертова у мистецькому виконанні церковного хору під керуванням диригента інж. Євгена Карп'яка. Відспіванням „Многая літа" для Владики-гостя і молитви „Боже вислухай благання" закінчено це торжество.

Завдяки ревної і повної посвяти праці о. пароха монс. Степана Кнаппа українці Міннеаполісу і Сен Полу гідно привітали і віддали належну честь і пошану незламному страдникові українського народу, Владиці Величковському. Треба схилити голову перед о. монс. Степаном Кнаппом, що здвигнув такий величавий Божий храм в українському стилі, що вмів знайти дорогу до сердець своїх парафіян, яких не має аж так багато, що зложили тисячі тяжко запрацьованих долярів на нову церкву. Церква ця напевно буде належати до найкращих церков у цілій Америці. Священича резиденція получена з церквою і музеєм ім. Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого. Все це творить прекрасну цілість, що буде на століття тривалим пам'ятником живучости Української Церкви і буде гордістю для теперішніх і грядучих українських поколінь.

(о. С.І.)

УКРАЇНЦІ В МІЖНАРОДНОМУ ФЕСТИВАЛІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ НАРОДІВ

Український Катедральний хор у Філядельфії під диригентурою Осипа Лупаня, який виступатиме 24-го серпня у Фермавнт Парку перед велетенською авдиторією на Міжнародному Фестивалі слов'янських народів. Фестиваль розпочнеться о год. 8.30 вечора. Серед хористів — о. шамбелян Михайло Федорович.

Шахові змагання між Фішером і Спасським

Рейк'явік, Ісляндія. — З усіх 24 шахових змагань за чемпіонат світу, між американським майстром Боббі Фішером і теперішнім чемпіонм світу із шахів Борисом Спасським відбулося вже 16 партій. Совєтський чемпіон почав програвати значно молодшому американському суперникові: За 16 партій Фішер мав здобутих 9,5 точок чи пунктів, а Спасський 6,5 16-та і 16-та партії виявили, що обидва шахісти вже дуже втомлені. Після 15-ої розгри один із ґросмейстрів, присутній під час гри, сказав, що вони „грали як діти". У 16-ій розгрі противники зробили 60 ходів, після чого Боббі Фішер запропонував Спасському „нічию", на що той погодився. Переможець турніру дістане 250 000 дол. Б. Фішер заборонив телевізійні камери, бо вони його нервували і, таким чином, телевізійна компанія зазнає великих втрат, купивши єди не право на такі передачі. Представник тієї компанії сказав, що вони подадуть Б. Фішера до суду й вимагатимуть зворотів коштів, що становлять приблизно один мільйон долярів. Б. Фішер має підписати 10 шахівниць, які будуть продані і прибуток із яких піде на часткове покриття втрат телевізійної компанії та взагалі на витрати, пов'язані з цими шаховими змаганнями.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ВСЕ ЖИТТЯ ВИДАВЕЦЬ І АВТОР КЕРІ МЕКВІЛЛЬЯМС змагався за рівноправність негрів, написав на ту тему 12 книжок, видає журнал „Нейшен". Минулого тижня в будинку редакції у „ліфті" на нього напали чотири негри, забрали гроші й дуже побили. МекВілльямсу розбили голову, тепер він досить погано бачить, але сказав, що „цей випадок не вплине на мої переконання" та що він буде „обережніше користуватись ліфтом".

У МІСТІ БРИТ В АЙОВІ ВІДБУВСЯ „КОНҐРЕС" ВОЛОЦЮГ, як і кожного року в середині місяця серпня. На таких зборах волоцюги вибирають свого „короля" терміном на один рік, шляхом відкритого голосування. Цього року вибрано 68-річного Джона Міслема, який сказав: „Я віддавна вже волочуся ,і мене давно вже треба було обрати королем волоцюг. Минулого року мене переміг один із Пенсильвенії, але тільки тому, що я був занадто п'яний і впав із плятформи" . . .

ГУБЕРНАТОРА АЛАБАМИ ДЖОРДЖА ВОЛЛЕСА знову оперували, бо на місці попереднього хірурґічного втручання витворився гній. Оперували його в Бірмінґемі, в Алабамі. Губ. Воллес все ще частинно спаралізований і не може ходити після поранення кількома кулями під час передвиборчого виступу.

КЕРІВНИК ФІРМИ ДЛЯ ПОСТАЧАННЯ ЛІКАРЕНЬ Фостер МекҐреґор у Іванстоні, Ілл., подарував для Комітету для перевибрання президента Р. Ніксона 200 000 дол. Він сказав, що зробив це тому, бо бажає для Америки доброго керівництва країною.

КОМИШИНЕР НЮЙОРКСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ Патрік Морфі проголосив „безоглядну війну" проти злочинного світу, наказавши поліцаям, щоб вони спостерігали за відимими особами з середовища ґанґстерів. Поліцаї мають нотувати й повідомляти своїх старшин про всі рухи таких запідозрених осіб, де вони живуть, що роблять, з ким зустрічаються і т. п. Комишинер Морфі наказав робити такі спостереження з дня-на-день.

НА 13-МУ ПОВЕРСІ БУДИНКУ ОН у Ню Йорку поліція знайшла кілька запальних бомб. Про них повідомила якась жінка телефоном, сказавши, що говорить від імени порторіканських революціонерів, які домагаються незалежности для Порторіко.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ 940 АМЕРИКАНЦІВ ОДРУЖИЛИСЬ за перших 6 місяців ц. р. з в'єтнамками. У тому числі було 213 американських вояків. У минулому році було там 633 мішаних вінчань. Зріст числа вінчань американців з в'єтнамками, але також з японками і корейками, з'ясовують ліквідацією тамошніх американських військових баз. Американці не хочуть розставатися назавжди з своїми тамошніми приятельками, тим паче, що після їх від'їзду ті автохтонки були б наражені на бойкот у свому суспільстві.

АМЕРИКАНСЬКІ ФАХІВЦІ У В'ЄТНАМІ ВИЯВИЛИ, завдяки новим електронічним приладам на американських бойових літаках і вдосконаленій техніці значно зменшено загрозу збоку протилетунських ракет совєтського типу САМ-2, що ними користуються північні в'єтнамці. Мовляв, вистрілені 2.000 таких протилетунських ракет змогли збити тільки 2 4американські машини.

ВУЛИЦЯМИ СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛЯНДІЇ БЕЛФАСТУ МАРШУВАЛО 5.000 членів парамілітарної організації тамошніх протестантів, в уніформах і без масок на обличчях. Це був „показ сили" протестантів для протидії теророві збоку тамошніх католиків. Однак терористична акція підпільної католицької Ірляндської Республіканської Армії не припиняється і щоденно знаходять щораз нові жертви її терору. Число тих тамошніх жертв дійшло вже до 518 осіб.

КОМУНІСТИЧНА ПРЕСА В КИТАЇ ВІДЗНАЧИЛА, як велику подію, що вперше від останньої світової війни два великі японські пасажирські літаки привезли безпосередньо з Токіо до Шанхаю членів китайської балетної дружини, яка переводила мистецьке турне по Японії. Китайські комуністи добачили в тому куртуазійному жесті Японії заповідь приязних китайсько-японських взаємин.

ПІВДЕННА КОРЕЯ ПЕРЕЖИВАЄ катастрофу повені. Кількаденні зливні дощі спричинили повінь, якої не було там від 47-ми років. 296 осіб загинули вже в північній частині Південної Кореї внаслідку повені.

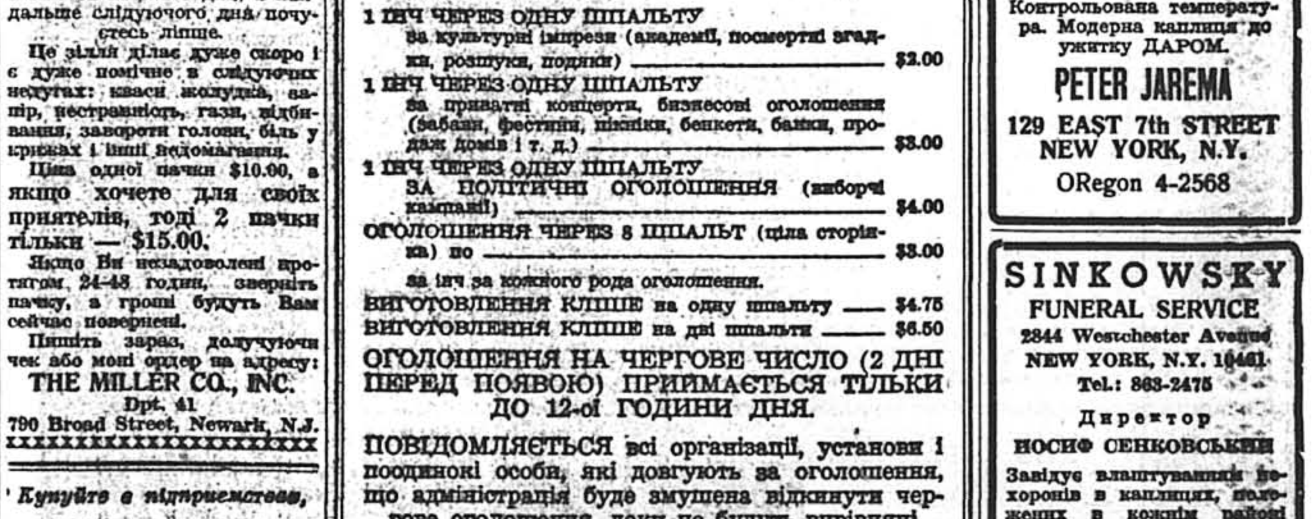
2 000 ДОЛ. НА З'ЇЗД УНО

Торонто. — Міська Управа Торонта схвалила й переслала чек на 2 000 долярів допомоги від міста для проведення з'їзду Українського Національного Об'єднання в Торонті. Організаційний з'їзд УНО відбудеться в одному з готелів у Торонті в жовтні ц. р. Частина призначеної міської допомоги піде на покриття видатків за бенкет для сподіваних 900 осіб його учасників.

„ВЕЧІР ЛИСИХ"

Буенос Айрес. — У Ляважолі, у просвітянсько-спортовій залі, відбувся оригінальний „Вечір лисих", на якому такі люди були почесними гостями. Приємний розваговий вечір підготували В. Каплун — культурно-освітній референт, і вчителька Рідної Школи Оля Боднар-Тимчук. Це був вечір товариського, дружнього гумору, з такими точками, як „Лисина — це вигода", „Чом не зачесався?", „Лисого не вскубеш" і т.п.

ТАРЗАН, Ч. 6798. Починається суперечка з кіками

Мир, друзі кіки! Головний вождь Улі з країни булів і я пропонуємо вам відпочинковий пир!

Геть! Ми, кіки, не є голодними жебраками, які потребують харчів від чужинців!

Ми не говоримо до тебе, „обія-чоловіче" Мотта, але до твого вождя ,сина мужа, якого я любив і шанував.

Привіт тобі, Муму! Коли прийшли до нас вістки про смерть твого батька, то мій нарід був у жалобі багато днів і ночей!